

JÓZEF SADURSKI

ur. 1927; Kębło

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Lublin, dwudziestolecie międzywojenne, przemówienia Hitlera

Przed wojną słuchaliśmy przemówień Hitlera

W maju, w czerwcu trzydziestego dziewiątego roku, póki nie skończył się rok szkolny, kierownik szkoły przy ulicy Kochanowskiego, pan Krujszewski, od czasu do czasu słuchał radia i tłumaczył nam treść audycji, bo bardzo dobrze znał język niemiecki. Oczywiście były to bezczelne przemówienia Hitlera, który obrzydzał całemu światu wszystkie kraje wschodnie, Polskę szczególnie. Były na przykład takie wypowiedzi, że zaprowadzi kulturę w tym kraju. Zresztą, kto czytał Mein Kampf, to sobie może wyobrazić. Już wtedy byliśmy, przeczuwaliśmy, że jest w tym coś groźnego. Wszyscy oglądaliśmy afisze „Silni, zvarci i gotowi”, „Nie damy guzika” i tak dalej, które się dzisiaj od czasu do czasu pokazuje w kronikach filmowych, i czasami próbowaliśmy w to wierzyć. Kierownik Krujszewski mówił: „To jest rzeczywiście dla podtrzymania ducha, będziemy walczyli, będziemy próbowali”, ale mówił też „Nie mamy żadnych szans obronić się przed agresją Hitlerowską, są wielokrotnie silniejsi, mają lepsze uzbrojenie od nas”. Denerwował się, mimo że był kontrwywiad w trzydziestych latach bardzo dobry, to władze rządowe ignorowały jego doniesienia. Nie zdawaliśmy sobie sprawy jak groźne to może być, starsze osoby, które przeżyły pierwszą wojnę uspokajały nas, że przyjdą, pójdą dalej i będziemy normalnie dalej żyć, tak jak się żyło. Tak jak to było podczas pierwszej wojny, przyszli Rosjanie, byli Rosjanie, przyszli Niemcy, byli Niemcy, ale każdy z nich jakoś spokojnie po swojemu. I nam się wydawało, że też tak będzie.

Data i miejsce nagrania	2010-09-01, Lublin
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Transkrypcja	Olimpia Przygocka
Redakcja	Piotr Lasota, Olimpia Przygocka
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"